

geen ondergewichten waargenomen. Ze kwamen overeen met die op garioffelnagels, katoenen garens en katju. De ondergewichten hangen samen met de resolutie van 19 april 1765, waarin is vastgelegd dat ze in procenten moeten worden gemeten op wat uitgewogen wordt. Om veel moeilijkheden met de inlandse kooplieden te vermijden, is het besluit over het wegen van de tarra op de canasters suiker goedgekeurd. Op basis van het gemiddelde over de laatste vijf jaar is die vastgesteld op $29\frac{7}{8}$ pond het canaster, hoewel dat $1\frac{1}{8}$ pond meer was dan in 1764. [fol. 851] Het belang van de Compagnie moet het doel zijn. De bepaling over de tarra blijft gunstig, als er geen veranderingen in worden aangebracht. Men is ontevreden over de slechte conditie van de kamferbalies, waardoor er veel verlies is. Ter voorkoming beval men in dubbele balies te verpakken. Dat is geschied, maar het werkte maar half. Men is ontevreden dat op de gewone witte benzoë maar ruim 10 % winst is gemaakt, terwijl dat in 1764 wel 24 % meer is geweest. Maar toen was er peë bij waardoor de aanrekenprijs minder precies was. Het is onaangenaam dat stoffen met een groene kleur door te donkere verf minder winst hebben opgeleverd, maar dat is goedgevonden, daar de benzoë geen nadelig product was. [fol. 852] Het restant te Batavia kan in prijs wel wat omlaag en op Sumatra's Westkust vindt ze zo een goede afzet dat ze daarheen best op proef gestuurd kan worden. De handel in textiel is gedreven zover dat mogelijk was. De Japanners klaagden wel over de geringe kwaliteit van de suiker en dreigden de oude prijzen ervoor niet meer te zullen betalen. Op de afzet is $51\frac{1}{8}$ % winst gemaakt. Er is dit jaar alleen suiker uit Jakatra gestuurd en die uit Java's Oostkust, die van mindere kwaliteit wordt beschouwd, maar wel goedkoper is, is niet meer aangenomen. Er is dus niets meer van verzonden, terwijl dat in het voorafgaande jaar $\frac{3}{4}$ deel is geweest. Het bestuur is erop gewezen dat het niet heeft gevraagd of de klachten over de kwaliteit [fol. 853] de hele partij of alleen die uit Java's Oostkust betrof.)

Wij hebben daarentegen hunne behandelingen om den afgegaanen Nangasakkis gouverneur Issegaaya Bingo Nacami Samma te bewegen tot het doen leveren van het nog bij 't contract van anno 1752 bepaalde getal van 11000 kistjes Japans staafkoper, in stede van 8000 picols door den Japanner in 1764 mede begonnen is, ten vollen geaprobeert. Dog de billijkheyd heeft bij dien hebzugtigen Heer schijnt geen ingang gevonden, maar hij zig zelfs uitgelaten dat, zoo den Hollander voor geen agt of ses duizend kistjes negociëren wilde, dan maar Japan verlaten konde, als om dezelve niet verlegen zijnde. En dus bleef niet dan de hoop over dat de leverantie weder in twee à drie jaaren op den ouden voet zoude komen.

Fol. 853r-v.

(Er is bevolen bij de nieuwe gouverneur Kaga te blijven aandringen, maar als hij naar geen redelijke argumenten wil luisteren dan moet in elk geval die 8000 pikol niet vermindert worden. [fol. 854] Dat kon bij verkoop wel eens het meeste opbrengen. Het is zeker dat de vermindering van de leverantie door een schralere productie van de mijnen is veroorzaakt en niet door meer aan de Chinezen te gunnen. De mijnen staan direct onder het toezicht van de gouverneurs van Nagasaki en samen met de geschenken is mindere verkoop voor hen nadelig, vooral als ze ook nog gunsten genieten. Volgens het dagregister zouden de Chinezen 19.100 pikol hebben uitgevoerd, terwijl in de brief staat dat de eerdere 15.000 pikol tot 10.000 zou zijn teruggebracht. Er is om opheldering gevraagd. Zolang er 8000 kistjes staafkoper geleverd worden, kan er met de geschenken en recognitie te Nagasaki doorgedaan worden. [fol. 855] Op de verkoop van de handelswaar werd bij een inkoopsprijs van f 153.778 een winst van f 74.457 of $48\frac{3}{4}$ %, behaald. Als de f 12.000,- die als toegift wordt betaald, en de f 67.800,- die voor het Japans staafkoper werd uitgegeven meegerekend worden en eveneens de ondergewichten en onkosten op de handelswaar van f 41.485 meegenomen worden, dan is de zuivere winst f 112.771, of nauwelijks $73\frac{3}{8}$ %, geweest. Daar er slechts met één schip werd handel gedreven, is dit acceptabel. In 1764 waren de uitgaven f 6791 minder, waaraan de geschenken voor f 5516,- aan hebben bijgedragen, en kwam de zuivere winst uit op f 109.656. Ten opzichte van 1764 is de zuivere winst dus met f 3115 toegenomen. Daarom is men blijven profiteren van de onverschilligheid van de Japanners,